

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M im@im.dk
W www.im.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 4. august 2011
Enhed: Primær Sundhed
Sagsbeh.: SUMSBPE
Sags nr.: 1108420
Dok nr.: 611509

Folketingets Sundhedsudvalg har den 6. juli 2011 stillet følgende spørgsmål nr. 904 (Alm. del) til indenrigs- og sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Per Clausen (EL).

Spørgsmål nr. 904:

"Mener ministeren, at lovgivningen beskytter mennesker med psykiske lidelser i tilstrækkeligt omfang, når et forløb, som det i Politiken den 5. juli 2011 i artiklerne "Grønt lys for bæltefiksering" og "Efter 15 måneder stoppede tvangen" beskrevne kan forekomme inden for lovgivningens rammer."

Svar:

Der er i lovgivningen indbygget en række retssikkerhedsgarantier for de patienter, der undergives tvang. Patienterne får beskikket en patientrådgiver, og har krav på at modtage information om tvangen og få klagevejledning. Patienterne kan klage over den anvendte tvang til det psykiatriske patientklagenævn med mulighed for at klage videre til Det Psykiatriske Ankenævn eller domstolene. Disse regler skal hindre ulovlig tvangsanvendelse, og de sikrer, at der altid er mulighed for at få lovligheden af den anvendte tvang prøvet.

Derudover er det i psykiatriloven fastsat, at al anvendelse af tvang i psykiatrien skal ske i overensstemmelse med det mindste middels princip. Det betyder, at tvang ikke må benyttes, før der er gjort, hvad der er muligt for at opnå patientens frivillige medvirke. Når forholdene tillader det, skal patienten have en passende betænkningstid. Anvendelsen af tvang skal stå i rimeligt forhold til det, som søges opnået herved, og hvis mindre indgribende foranstaltninger er tilstrækkelige, skal disse anvendes. Derudover skal tvang udøves så skånsomt som muligt og med størst hensyntagen til patienten, således at der ikke forvoldes unødige krænkelse eller ulempe. Endelig må tvang ikke anvendes i videre omfang, end hvad der er nødvendigt for at opnå det tilsigtede formål.

I klagesager vil der derfor også blive foretaget en vurdering af, om den påklagede tvang er sket i overensstemmelse med dette grundlæggende princip.

Jeg vil i øvrigt henvise til min besvarelse af samrådsspørgsmål AÅ fra Folketingets Sundhedsudvalg den 24. august 2010, som havde afsæt i samme sag.

Her pegede jeg på, at psykiatriloven giver en meget høj retssikkerhed for de 20 pct. af de psykiatriske patienter, der anvendes tvang over for. Jeg er stadig af den opfattelse.

Med venlig hilsen

Bertel Haarder / Susanne Beck Petersen